

Lemma

philologia 10,1:2022

X Close Δ Backwards (left arrow key) ▽ Forwards (right arrow key)

2021

PHIALA

VVLG. -as et mortariola et batillos auro puro fecit Salomo. apoc. 5, 8 (cod. 51, sim. VVLG.) -as aureas plenas incensis, quae sunt orationes sanctorum (cod. 55 pateras). 15, 7 (cod. 51. al. sim. VVLG.) septem -as aureas plenas iras dei (explicat e. g. VEREC. in cant. 6, 7 CAES. AREL. in apoc. 12 p. 250, 24 sqq.). HEGES. 5, 48 vasa sacerdotalium ministeriorum ... crateras et -as et omnia vasa aurea. HIER. epist. 22, 23, 3 Baltasar potat in -is (spectat ad Dan. 5, 2 sq. ut: BACHAR. repar. laps. 19 [ante: in -is templi domini vinum perditionis potare] -ae in templo domini virgines nuncupentur). VVLG. Zach. 14, 20 erunt lebetes in domo domini quasi -ae coram altari. LIT. pontif. p. 55, 3 (de thymiamaterio) columna portat -asmi auream ... pensantem) auro purissimo lib. LIT. ubi ardet in diebus paschae balsamum. al.

711 nomen herbae (si recte André, Arch. Lat. Med. Aevi 23, 1953, 119 subesse putat gr. *φιάλη* vel *φιάλις*, quae voces vasa solum significant): GLOSS. I Ansil. p. 34 (med. p. 57) phiales: nomen herbae, quae a Grecis dicitur cotyledon (i. cotyledon. sim. GLOSS. III 573, 44 pales: cotyledon).

cf. Onom.

Ley-Hutton.

[phialula v. p. 2020, 11.]

phiditium (-dit-?) v. philitium.

phigargous v. pygargus.

phillac- v. phylac-.

[phialēthes, *φιάληθες*, appellatio collyrii, olim vix recte edebatur Cels. 6, 6, 12 et 6, 6, 23, ubi Phialēthūs (gen. nominis inventoris) Marx; trad. loco priore phialyltus, phialaethos al., posteriore philaletus, philaletes al.]

philanthrōpium, -pi n., *φιλανθρωπίον* (quod gr. non legi videtur praeier Gloss.). i. q. donum humanitatis causa datum (cf. GLOSS. II 536, 35 sq. indulgentia: *φιλανθρωπία*, -ion): VLP. dig. 50, 14, 2 si proxeneta aliquid -i nomine acceperit.

philanthrōpos, acc. -on m. vel f., *φιλανθρωπος*. scribitur in codd. e. g. filandr- Diosc. 3, 100, filandr- Ps. Diosc. herb. fem. 71 Isid. orig. 17, 9, 67, filandr- Gloss. I. 40. nomen herbae q. e. aparine (cf. André, Les noms de plantes, 1985, 196): PLIN. nat. 24, 176 -on herbam Graeci appellant nasute, quoniam vestibus adhaerescat (inde 1, 24, 116 -os [-o var. l.], sim. nomen explicatur: Ps. Diosc. herb. fem. 71 aparine, sive -os, quia hominibus inhaerescat, sive omphalocarpus ...; quam Romani lappam vocant, [del. Kaster putans aliam herbam indicari, sed cf. l. 40]. Isid. orig. 17, 9, 67 iappa a Graecis -os vocatur, quod vestibus ... inhaereat). 27, 32 aparine aliqui omphalocarpon, alii -on vocant, ramosam, hirsutam eqs. (postea: asperitate ... vestium tenaci. inde 1, 27, 15 -os). Diosc. 3, 100 p. 421, 7 aparine aut ansacocarpon aut -on vocant (postea: folia rebus coheret transeunti(um)). gr. 3, 90 *φιλανθρωπον*). Gloss. III 539, 23 (= III 563, 14) -os id est iappa.

philarchia, -ae f., *φιλार्χία*. i. q. cupiditas potestatis: RVFIN. apol. Orig. I p. 554^c cum haeretici quidam -ae morbo languentes dogmata statuerint, quibus ad suum nomen discipulos declinarent (-argyriae cod. unus).

philargicus v. l. 64, 66.

*philargyria, -ae f., *φιλάργυρία*. scribitur in codd. fere fil- vel fyl-, -gyt- vel -gir-. de notione: CASSIAN. inst. 5, 1 vitium -ae, quod intellegitur avaritia vel, ut proprius exprimitur, amor pecuniae (sim. al. apud eundem et Gloss.). 7, 11 cupiditas (v. l. 52), id est -a. [in var. lect. l. 43.]

fere i. q. avaritia, cupiditas pecuniae: VET. LAT. I Tim. 6, 10 [Cassian. inst. 7, 6. al.] radix omnium malorum est -a (gr. *φιλάργυρία*, cod. 64. al. avaritia, cod. 75. al. = Vulg. cupiditas). CASSIAN. inst. 4, 16, 3 -ae contagio (cf. Isid. reg. monach. 3, 3 -ae contagium). 7, 2 tit. morbus -ae (7, 6 tit. al.). 12, 27, 1 -a, quae est simulacrorum ... servitus, (i. virtutis Col. 3, 5, al.). gr. *τὴν πλεονεξίαν*, Vulg. avaritiam). conl. 5, 16, 5 de -a nascuntur mendacium, fraudatio eqs. (inde Isid. expos. in deut. 16, 3). et saepissime apud eundem, cf. SVASC. Cassian. inst. 6 cod. C incipit de -a liber VII.

philargyrus, -a, -um, *φιλάργυρος*. -us a Graecis communi genere adhiberi testatur FEST. p. 241, v. p. 2023, 20. scribitur etiam fil-, phyl-, fyl- nec non -gir-.

fere i. q. cupidus pecuniae, avarus (masc. pro subst. l. 67 sq.): VVLG. myth. 2, 1 p. 36, 4 philosophi primam vitam theoreticam, secundam practicam, tertiam, am, voluerunt (postea: voluptariam, cf. e. g. Arist. eth. Nic. 1095b17 *ἀπολαυστικόν*, Platsberg [cf. ibid. p. 37, 2 rapinā succeduntur]; -gicam trad., quae vox gr. non existat). CASSIAN. inst. 7, 22 tit. quod possit quis etiam non habens pecunias -us iudicari (-gicus al. var. ll.; cf. in ipso capite: pecuniae ... pondere mitem sarcinatos ... cum -is condemnari). 12, 7 (spectat ad lac. 4, 6) dominus non gastrimargis ... seu -is adversatur, sed solis superbis.

cf. Onom.

philautia (fil-), -ae f., *φιλαντία*. trad. lit. gr. l. 73. i. q. status eius qui sibi placet (in malam partem): Cic. Att. 13, 13, 1 libri Academicum ... ita exierunt, nisi forte me communis -a decipit, ut ... ne apud Graecos quidem simile quicquam. RVFIN. Orig. in Rom. 10, 6 l. 52 -ae vitium, id est sibi ipsi placidum, ... culpatur propheta (sc. Is. 5, 21; fil- codd.).

PHILOLOGIA

2022

philautus (fil-), -a, -um, *φιλαντος*. scribitur in codd. filau(s)us, philaustus, philatus al. RVFIN. Basil. reg. 154, 2 -us ... graece dicitur, qui se ipsum diligit (gr. p. 1120^a *φιλαυτος*). 154, 4 manifeste -us, id est se i. diligens deprehenditur [cf. gr. ibid. *τῆς φιλαυτίας*].

philēma (-atis) n., *φίλημα*. i. q. osculum, saviu(m) (sc. translate de puella amata): LVCR. 4, 1169 puella simula 'Silena' ... est (i. ab amante appellatur), labiosa -a' (vix cogites de nomine proprio Philēma, -ae f. [e. g. CIL I² 1590]).

cf. Onom.

philemporus, abl. -ō m., *φίλεμπορος*. i. q. amator commercii: NAEV. com. tit. -us (testatur Fulg. serm. ant. 21 Nevius in -o comedia, v. Pizzani ad l.).

philentolia adi. fem., cf. *φιλέντολος*. i. q. amans praecepta (sc. divina?): INSCR. christ. Diehl 4941 (= Iud. Noy II 564; a. 330) Victorina ... dicea, oseca (i. *δίκη*, *δίκη*), -a (fil- lapis).

philitium (i. *φίλιτρος*) v. filetius.

philiātrus (-iāter? cf. archiater), -i m., *φιλιάτρος*. fere i. q. arti medicæ studens: Diosc. 5, 41 pro -is hoc scripsimus (filiteris vel filaciteris codd.; gr. 5, 19, 3 *τοῖς φιλιάτροις* [*φιλιστογοῖς* var. l.]).

[philippizāre vix recte conl. Kurfess, Würzb. Jahrb. 2, 1947, 193 sq. MIN. FEL. 26, 6 (philippi sacno trad., *φιλίππιζεν* edd. coll. Cic. div. 2, 118).] philitium (-lit-?), abl. plur. -iis n., *φίλιτρον*. i. q. convivium publicum Spartiatum: CIC. Tusc. 5, 98 victum asperum Lacedaemoniorum in -is nonne videmus? (phid- edd. vel. sec. alteram scripturam gr. *φιδ*).

philyra v. philyra.

philocalia, -ae f., *φιλοκαλία*. i. q. amor pulchritudinis: AVG. c. acad. 2, 3, 7 -a ista, sc. elegantia, urbanitas sim., vulgo dicitur; ne contemnas nomen hoc ex vulgi nomine, nam -a et philocalia prope similiter cognominatae sunt. ibid. quid est -a? amor pulchritudinis ...; germanae igitur istae sunt (sc. -a et philosophia). ibid. iterum. retract. 1, 1, 7 (spectat ad l. 29) prorsus inepta est ... illa quasi fabula de -a et philosophia, quod sint germanae. ibid. bis.

philocalus, -a, -um, *φιλοκαλος*. scribitur fil- in codd. PELAGON; graecis litteris et formis sub l. inter subst. gr. communia affertur in parte codd. PRISC. gramm. II 162, 4 -oc hic et haec -us.

1 vi originaria i. q. pulchritudinem amans (sc. formis et lit. gr.): CASS. Cic. fam. 15, 19, 3 ii, qui a vobis *φιλόδοτοι* vocantur, sunt -oi et *φιλοδόκον* eqs. PLIN. epist. 3, 7, 8 Silius Italicus erat -os usque ad emaciationis reprehensionem. 2 vi deflexa fere i. q. diligens, attentus (in sermone veterinario, v. Adams, Class. Phil. 85, 1990, 305 sq.; masc. pro subst. l. 44): PELAGON. 2 talem equum ... e gregibus eligere -um dominum convenit, ut sit exiguo capite eqs. (188, 1 necessarium est d. -o equo bulimosis succurrere. cf. l. 1 et 24, 1 diligentiissimum d.). 183, 1 signa similia morborum forsitan curantibus vel -is erroris adferant aliquid.

cf. Onom.

philochares, abl. -e n., *φιλοχαρής*. nomen herbae: PLIN. nat. 20, 241 marrubium ..., quod Graeci prasion vocant, alii linostrophon, nonnulli philopaeda aut -es (phy-, -car- var. ll.; inde 1, 20, 89 medicinae ex m. ... sive philopaede sive -el. Gloss. III 563, 42 -es id est m. [filloaris trad.]). inde fort. restituendum: Diosc. 3, 115 p. 425, 20 prassiu aut -es, frutex est ex una radice multas virgas habens albas eqs. (i. fillofiores trad., sed gr. 3, 105, 1 *φιλοχαρής*).

philocompus, -a, -um (sc. m. pro subst.), *φιλοκόμπος*. RVFIN. hist. 4, 16, 3 a Crescente hoc non filosofo, sed -o (fil- trad.), id est non amatore sapientiae, sed amatore iactantiae (gr. *φιλοκόμπος*, inde GLOSS. V 385, 31 -us: amator i. [forma gr. -os: GLOSS. I Ansil. p. 117 Corp. p. 389]).

philograecus, -a, -um (sc. m. pro subst.) a philo- et graecus sec. compos. gr. ut *φιλοῦργος*. i. q. amator graecarum rerum, vocum: VARRO rust. 3, 10, 1 illud genus avium, quod ... requirit piscinas, quod vos i- vocatis amphibium; in quibus ubi anseres aluntur, ... chenoboscion appellatis.

philohistōr adi., *φιλοῖστωρ*. i. q. descendit cupidus, scientiae studens: HIER. epist. 53, 8, 16 Daniel temporum conscius et totius mundi -r (philohistor, philosophistor, philostoricos sim. codd., *φιλοῖστωρ* edd.).

philologia v. p. 2023, 17.

*philologia, -ae f., *φιλολογία*. fere i. q. studium litterarum, doctrina, eruditio sim. (sing. tantum; de philosophia maxime Cic. Att. 1, a qua distinguit SEN.; de scientia rerum naturalium maxime l. 75; v. etiam quae p. 2023, 15 sq. citavimus): CIC. Att. 2, 17, 1 haec mala in Arpinati ... non deflebimus, ne et opera et oleum -ae nostrae perierit. Cic. Fin. Cic. fam. 16, 21, 4 cuius rhetoris ... est ... iucundissima convictio, non est enim seiunctus locus a -a et cotidiana *συνήθει* (cf. 8 *συμπλολογεῖν*). VITR. 7 praef. 4 reges Attalici magnis -ae dulcedinibus inducti ... bibliothecam Pergami instituerunt. 7 praef. 8 Homerum poetarum parentem -aeque omnis ducem. 8, 3, 25 cum hospite consuevi de -a disputare; interim cum esset inter nos de

[Sproth]

127*

Lemma↓

philologia 10,1:2022

× Close △ Backwards (left arrow key) ▽ Forwards (right arrow key)

2023

PHILOLOGIA

PHILOSOPHIA

2024

aquae potestate ... sermo eqs. SEN. epist. 108, 23 quae philosophia fuit, facta -a est (antea: vitio eorum ..., qui nos docent disputare, non vivere). PEIRON. 39, 4 (log. Trimaichio) 'sic notus Vlixes? (Verg. Aen. 2, 44); quid ergo est? oportet etiam inter cenandum -am posse. per prosopopoeiam (speciat ad septem artes liberales): MART. CAP. 1, 23 nomen virginis -am esse. et saepe apud eundem; cf. FVLG. serm. ant. 45 Capella in libro de nuptiis Mercurii et -ae (ad titulum operis v. Wessner, RE XIV 2004, 59 sqq.).

philologus, -a, -um et philologus, -i m., φιλόλογος. scribitur fil. HIER. vir. ill. 20 (cod. saec. VI). Gloss. Corp. F 160. al. formis et lit. gr. l. 47 sq. 50, 56, 58. Not. Tir. 76, 39 -us. legitur apud ENN. et in prosa oratione inde a CIC. epist. (maxime in sermone cottidiano; saepe pertinet ad res graecas). [confunditur in codd. cum philosophus HIER. vir. ill. 20 (e con. vix recta SEN. nat. 6, 26, 2).]

i. q. φιλόλογος, litteratus, eruditus sim. (nisi aliter sub f. v. l. 22; cf. Gloss. l. 47; ad rem v. Nuchelmans, Studien über φιλόλογος, φιλολογία ..., diss. 1950, et Kuch, ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ, diss. 1965, 54 sqq.). 1 exemplum vetus minus perspicuum: Fest. p. 241 '(philo)logam' ENNIVS (frg. inc. 42) in praetexta (sed t. incerta; praetextus? Vahlen) (... culpa li)brariorum, qui ea, quae fem(inini sunt, dici nolebant, mascu)lino; etiam ipsi Gr(aeci) mulieres philologos, philargyros (dixerunt) (... malebant Klotz, Scaen. Rom. fragm. I, 1953, 362, ut forma fem. poetae tribuenda sit [cf. Wackernagel, Vorl. über Syntax II², 1928, 12]. sed fort. est i. q. loquax coll. Hesych. Φ 510 -ος ... πολυλόλος, 511 -ος λολιός, λόλος).

2 cetera exempla: a de hominibus litterarum studiosis, variis disciplinis imbutis (respicitur e. g. studium philosophiae maxime l. 33, 37, grammaticae l. 35, 44. al. nota applicationem cognominis L. Aet. i SVET. gramm. 10, 4 quia ... multiplices variaeque doctrina censebatur): α adi.: CIC. Att. 13, 12, 3 (antea l. 55) illam Ακαδημαίην, in qua homines nobiles illi quidem, sed nullo modo philo(logi) nimis acute loquuntur, ad Varronem transferamus (SEN. apocol. 5, 4. Hecules ait 'τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν ...'; [Hom. α 170]; Claudius gaudet esse illic, sc. in caelo, -os h., sperat futurum aliquem historiis suis locum). β masc. pro subst. (addasne l. 57?): CIC. ad Q. fr. 2, 9, 3 nos ... ita -i sumus, ut vel cum fabris habitare possimus eqs. (v. p. 2027, 57). VITR. 6, 7, 7 (agit de gr. vocibus latine alia significantibus) haec uti non sint ignota -is, exponenda iudicavi. 9 praef. 17 plures -i cum Graecorum sapientibus multa deliberantes. SEN. epist. 108, 30 sq. cum Ciceronis librum de (re publica) prendit, hinc -us aliquis, hinc grammaticus, hinc philosophiae deditus ...; cum ... -us accessit, hoc subnotat: duos Romanos reges esse eqs. (... cf. 108, 35 ne et ipse ... in -um aut grammaticum delabar). AVR. FRONTO p. 27, 15 -os et desertos istos. FIRM. math. 3, 7, 4 -os aut laboriosarum litterarum peritos (pilogos codd.). AVSON. 11, 10 (200 S.) tit. grammaticis Latinis Burdigalensibus -is, (del. Green). 12 praef. (217 S.) epitaphia antiqua ... apud -um quandam repperi. 27, 5a (400 S.). SERV. Aen. 7, 1, 8, 190 veritas ... secundum -os et historicos hoc habet, hunc Cecum fuisse Euandri ... servum (opp. secundum fabulam). HIER. vir. ill. 20 quod apologeticum Aristidis ... apud -os ingenii eius indicium est (philosophos var. l.; huc praet. Gloss. V 360, 1 -oys [l. -oys]; rationis vel verbi amatoris [sim. Gloss. Corp. F 160 -os p. 381 -os]).

b de rebus ad litteras pertinentibus (graece Cic. ter): α adi.: CIC. Att. 15, 15, 2 promissa dona Cleopatras erant -a et dignitatis meae (nisi est subst.). VITR. 6 praef. 4 -is et philotechnis rebus commentariorumque scripturis me delectans. CENS. 1, 6 ex -is commentariis quasdam quaestiu-nculas delegi (opp. antea: ex ethica parte philosophiae ... ex artibus rhetoricorum). β neutr. plur. pro subst. (addasne l. 50?): CIC. Att. 13, 12, 3

... hinc antea orationes ... solitum scribere ...; postea autem quam haec coepi -a legas eqs. (sc. opera philosophica). 13, 28, 4 (nisi ad ab) cum quasi alias res quaererem de -is e Nicia eqs. 13, 52, 2 σπουδαίον ὁδὸν in sermone cum Caesare, -a multa.

cf. Onom.

philomela (-mēna) v. Onom.

philonicia, -ae f., φιλονικία. i. q. cupiditas vincendi vel certandi, litigandi. RVFIN. apol. adv. Hier. 2, 10 'nomen dei per te' et -vixit tuam 'blasphematur' (cf. Rom. 2, 24). transfertur ad certamen, contentionem sim.: ORIBAS. syn. 8, 9 La p. 215 amore aegrotantes ad aliquas -as excitare (fil. trad.; gr. 8, 8, 2 φιλονικίας).

philonicus, -a, -um, φιλονικικός. i. q. cupidus vincendi vel litigandi: de sermone: PS. MAK. VICTORIN. verb. script. l. cessabat a disputatio, cessabat et syllogisticus sermo (fil. trad.). de homine: RVFIN. apol. adv. Hier. 2, 14 mente -nicus et contentiosus (-us var. l.).

cf. Onom.

philopaes, acc. -paeda, abl. -paede m. vel f., φιλόπαις. nomen herbae medicinalis q. e. marrubium (cf. philochares): PLIN. nat. 20, 241 -a (v. p. 2022, 47 sqq.; var. ll. -pheda, -padam. inde l. 20, 89 -e [u. ibid.]). PS. ARVL. herb. 45 l. 28 marrubium a Graecis dicitur prasion, ... alii -s eqs. (filodoipes, pholophes var. ll.; inde forma corrupta pilopes Gloss. I Ansil. p.

166 [med. p. 57] et p. 14 [med. p. 64]). Gloss. marrubium: -s, -a (scribitur filopes, -sopes, fillofeda).

philopatōr, abl. -trō m., φιλοπάτωρ. i. qui patrem amat (cf. tit. com. gr. Antiphanis et Posidippi): TVRPIL. com. tit. -r (testante saepius Non. Turpilus (in) Filopatro).

cf. Onom.

philopygista, -ae m., φιλοπυγιστής. i. qui cupidus est natum, pedico: TITIVVS Mart. (cod. L) 6, 33 de Sabello -a (pio pig. cod.; sim. 7, 62 [philopig. cod.], 9, 63 [pilopig. cod., ut 11, 78]). SCHOL. Iuv. 9, 1 in hac satira Naevolus -a queritur, quod divites cin(a)edi avarissimi sint (filopygesta [-lip-] codd.).

philosarcus, -a, -um (si forma lat. agnoscenda est), φιλόσαρκος. HIER. c. loh. 25 l. 13 dicit ... Origenes ... nos simplices et -ous, id est amatores carnum, dicere quod ... totius ... compago corporis resurgat in novissima die (... sic Feiertag, ed. 1999: -os, -sarciois, -sartis al. codd.; -sarcas edd. vet. [sed φιλόσαρκος non invenitur]). locus in lexicis ut Hier. epist. 61' sim. citatus idem est, qui supra affertur; cf. Feiertag ibid. p. 5 in app. crit.

philosophia v. p. 2038, 69.

philosophaster, -trī m. vel philosophaster, -tra, -trum. a philosophus. significatur qui non omnino, sed quodammodo philosophus est (certe cum contemptu et certe pro subst. l. 27): AVG. civ. 2, 27 p. 93, 19 vir gravis et -r Tullius, (... philosophus Tertullius var. l.) ... clamat ... sibi Floram ... placandam esse ludis (postea: quasi non satius erat eqs.). c. Iulian. op. imperf. 6, 18 p. 1541 (de Iuliano) haecceine ... ab homine non videri, qui valde acutus ... et -r et dialecticus vult videri? IULIAN. Aug. c. Iulian. op. imperf. 5, 11 p. 1440 Mantuanus poeta naturalium gnarior quam -r Poenorum (i. Augustinus; antea de eodem: physicus iste novus).

philosophē v. sub philosophus.

philosophia, -ae f., φιλοσοφία. scribitur filosofia CIL III 7088 (aet. imp. Iuliani), in codd. vet. e. g. HIL. trin. 1, 13 l. 17 (D), philosophia e. g. FRONTO p. 56, 10 (V), GELL. 2, 28, 1 (A), VET. LAT. Col. 2, 8 (cod. 75), philosophia SVIP. MART. 1, 5 (V), COD. THEOD. 14, 9, 3, 1 (V). Not. Tir. 117, 87 -a. plur. v. p. 2026, 72 sqq. de prosodia: PS. PRISC. gramm. III 522, 7 docet -i paenultima ut vocalem longam ... ante vocalem metiendam (sed brevis est apud VARRONEM p. 2029, 17). de notatione (cf. sub I): GLOSS. II 471, 57 φιλοσοφία: -a, secta. legitur in oratione soluta inde ab HEMINA hist. 37, POMFON. Atell. tit., VARRONE (p. 2025, 26 sq. 30, cf. p. 2025, 72), VAL. ANT. hist. 8 (apud PLIN. nat. 13, 87), RHET. HER. (ter), CIC. (plus quam 260^{ies} [circa 200^{ies} in philos. ter in orat. sc. Pis.; v. etiam Stang, Symb. Ost. 11, 1932, 82 sqq.], item frequentat SEN. philos. [plus quam 150^{ies}], singulis vel paucis locis apud CIC. FIL., NEP., AUGUSTINUM (p. 2025, 71), VITR., SEN. rhet., VAL. MAX., COLUM., PETRON., utrumque PLIN., SVET., saepius apud QUINT. (22^{ies}), TAC. (v. Wölfflin, Philologus 26, 1867, 141, qui confert usum stirpis sapient-), GELL., ARVL. et inde a TERT. in versibus apud VARRONEM (p. 2029, 17), de ENN. v. p. 2025, 67; vocem in sermonem lat. recepiam esse testatur CIC. ac. 1, 25 in huiusce modi verbis, ut -am aut rhetoricam ... appellem, quibus ... consuetudo iam utitur pro Latinis (sim. fin. 3, 5 v. vol. VI 2, 1908, 62 sqq. div. 2, 11. AVG. loc. hept. 2, 33 p. 505, 39). [falso trad. ENN. ann. 218, ubi restit. sofia (pro quo est in falsa var. l. CYPR. epist. 60, 3, 1 LACT. inst. 3, 16, 10, cf. AVSON. 15 [335 S.] l. 38 Pythagoram amatorem primum -ae (sophiae Markland).]

i. q. φιλοσοφία (quod gr. plerumque respondet, sed saepius venturi φιλοσοφείν, sc. studium sapientiae vel ipsa sapientia, scientia, disting. sapientia: CIC. phil. frg. V 32 (log. Horrensus) -am non esse sapientiam. SEN. epist. 89, 6 inter -am et sapientiam: haec enim illius effectus ac praemium est. LACT. inst. 3, 2, 3, 16, 7 abicienda est ... -a, quia non studendum sapientiae ..., sed sapiendum est. al. e. g. l. 65; sofia p. 2026, 44, 47. variat in contextu sim. sapientia p. 2025, 33, 40, 60 et e. g. PORPH. Hor. epist. 2, 2, 141 studio sapientiae, id est -ae (v. et l. 45). pendet gen. explic. p. 2027, 11, 62, 2028, 57 sqq.

I praemonenda ad veriloquia, definitiones, versiones speciantia (v. etiam sub III); -a explicatur: A sec. nomen graecum: CIC. leg. 1, 58 a quouis sapientiae amore Graeco verbo -a nomen inventi (SEN. epist. 89, 4 sapientia perfectum bonum est mentis humanae, -a s. a. est et affectatio. LACT. epit. 25, 4 a vel studium s. al). Tusc. 1, 1 cum omnium artium, quae ad rectam vivendi viam pertinerent, ratio ac disciplina studio sapientiae, quae -a dicitur, contineretur (off. 2, 5 PS. ARVL. herm. l. p. 265. AVG. c. acad. 3, 9, 20 [disting. ipsa sapientia]. BOETH. mus. 2, 2 p. 227, 20 primus omnium Pythagoras s. s. -am nuncupavit eqs. al. e. g. l. 66). TERT. apol. 19 frg. Fuld. 6 de sofia amor eius -a vocitatus est (cf. l. 52). B vario modo: CIC. Pis. 71 si -a, ut fertur, virtutis continet et officii et bene vivendi disciplinam (SEN. epist. 89, 5 studium. 89, 8. GELL. 10, 22, 24 quae -a v. omnium disciplina est). de orat. 3, 60 quod Socratis temporibus omnis rerum optimarum cognitio atque in iis exercitatio

[Spatz]